

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Cob/119/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1011899576
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Nora Vladová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2025:1011899576.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Nory Vladovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Kriškovej a JUDr. Viery Malinowskej v právnej veci žalobcu: 1/ N.. K. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX, XXX XX Z., právne zastúpený: JUDr. Peter Schmidl, advokát so sídlom Borský Svätý Jur 774, 908 79 Borský Svätý Jur, 2/ N. R., nar. XX.X.XXXX, bytom E. XXXX/XX, XXX XX Š., 3/ K. Z., nar. XX.X.XXXX, bytom Z. XXX, XXX XX Z., proti žalovanému: Západoslovenská distribučná, a.s., so sídlom Čulenova 6, 816 47 Bratislava, IČO: 36 361 518, v konaní o zaplatenie sumy 50.333,13 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu 1/ proti rozsudku Mestského súdu Bratislava III č. k. B1-26Cb/328/2003 - 598 zo dňa 25.4.2024 takto

rozhodol:

I. Krajský súd v Bratislave rozsudok Mestského súdu Bratislava III č. k. B1-26Cb/328/2003 - 598 zo dňa 25.4.2024 potvrdzuje.

II. Žalovanému priznáva voči žalobcovi 1/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Mestský súd Bratislava III rozsudkom č. k. B1-26Cb/328/2003 - 598 zo dňa 25.4.2024 rozhodol vo výroku I tak, že uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcom 1/, 2/ a 3/ istinu 4.566,93 Eur a úrok z omeškania 235,04 Eur, to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku, s tým, že plnením jednému zo žalobcov jeho povinnosť v rozsahu poskytnutého plnenia voči ostatným žalobcom zaniká, vo výroku II vo zvyšku žalobu zamietol a vo výroku III priznal žalovanému voči žalobcom 1/, 2/ a 3/ nárok na náhradu trov konania vo výške 90%.

2. V odôvodnení napadnutého rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že právny predchodca žalobcov 1/, 2/ a 3/ sa žalobou z 27.11.2003 doručenou (bývalému) Okresnému súdu Bratislava I domáhal, aby súd uložil právnomu predchodcovi žalovaného (ďalej v texte len „žalovaný“) povinnosť zaplatiť mu sumu 1.152.540,- Sk s príslušenstvom. Svoju žalobu odôvodnil pôvodný žalobca tým, že vybudoval na vlastné náklady dielo, ktoré na základe zápisu zo 14.12.1994 žalovaný čiastočne zmenil a začal ho využívať pre svoju potrebu, avšak nesplnil podmienky dohodnuté v zápise, že hodnota diela bude vkladom pôvodného žalobcu do akciovej spoločnosti. Pôvodný žalobca sa pokúšal so žalovaným dohodnúť na tom, aby žalovaný svoj záväzok dodržal, a to aj modifikovaným spôsobom (napr. v podobe odkúpenia diela), k čomu však nedošlo. Žalovaný okrem toho pôvodnému žalobcovi bez jeho súhlasu a proti jeho vôli z diela demontoval a odviezol transformátor. Neoprávneným užívaním diela žalovaným od 1.1.1995 do podania žaloby vznikla pôvodnému žalobcovi ujma vo výške najmenej 10.000,- Sk mesačne, ktorú by inak požadoval ako mesačný nájom. Demontážou a odcudzením transformátora spôsobil žalovaný pôvodnému žalobcovi majetkovú ujmu minimálne vo výške 82.540,- Sk. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe z 13.6.2005 navrhol žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietnuť. Žalovaný vo svojom vyjadrení potvrdil, že

nedošlo k vykonaniu majetkového vysporiadania diela vybudovaného žalobcom, keď nedošlo k žiadnej dohode o spôsobe prevodu diela do majetku žalovaného. Čo sa týka transformátora, žalovaný potvrdil, že tento bol demontovaný.

3. V ďalšom priebehu konania pôvodný žalobca podaním z 31.1.2007, doručeným Okresnému súdu Bratislava I dňa 5.2.2007 rozšíril uplatnený nárok na sumu 2.005.000,- Sk, o ďalších 38 mesiacov užívania majetku pôvodného žalobcu v celkovej sume 380.000,- Sk a o nárok na náhradu škody v sume 473.000,- Sk. Zmenu žaloby pripustil súd uznesením vyhláseným na pojednávaní dňa 3.4.2007. Podaním z 27.11.2007 vzal žalobca žalobu v časti náhrady škody 473.000,- Sk späť, o čom rozhodol Okresný súd Bratislava I uznesením z 19.5.2009, č. k. 26Cb/328/2003-86. Podaním z 27.10.2015 v znení jeho doplnenia z 25. februára 2016 pôvodný žalobca špecifikoval a rozšíril žalobou uplatnený nárok tak, že žalovaný je povinný zaplatiť mu sumu 48.126,63 Eur ako bezdôvodné obohatenie za užívanie káblov, sumu 2.206,50 Eur ako bezdôvodné obohatenie za odňatý transformátor, úrok z omeškania z bezdôvodného obohatenia za užívanie káblov v sume 42.502,06 Eur a úrok z omeškania z bezdôvodného obohatenia za odňatý transformátor v sume 1.952,72 Eur. Túto zmenu žaloby pripustil Okresný súd Bratislava I uznesením z 12.12.2016, č. k. 26Cb/328/2003-274.

4. Žalovaný v ďalšom priebehu konania namietal závery znaleckého posudku č. 01/2018 vypracovaného znalcom Doc. Ing. Miroslavom Kopčom, PhD., keď koeficient dopytu nemal byť vyšší ako 1, pričom všeobecná hodnota majetku má byť 12.601,- Eur, a teda hodnota ročného nájmu mala byť určená v sume 466,- Eur. Podľa názoru žalovaného, nemožno na jeho strane hovoriť o bezdôvodnom obohatení, keďže za právny dôvod užívania káblového vedenia považuje súhlas pôvodného žalobcu vyplývajúci zo zápisu zo 14.12.1994. Žalovaný zároveň namietol premlčanie uplatneného nároku za obdobie, ktoré mohlo vzniknúť pred 10. decembrom 2001 a aj v období po 10.12.2003 do 5.2.2005.

5. Rozsudkom z 30.6.2010, č. k. 26Cb/328/2003-94 Okresný súd Bratislava I žalobu pôvodného žalobcu zamietol a žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania. Uznesením zo 7.3.2012, č. k. 3Cob/11/2011-135 Krajský súd v Bratislave rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

6. Súd prvej inštancie poukázal na ustanovenia § 100 ods. 1, § 107 ods. 1, § 451 ods. 1 a ods. 2 z. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) a uviedol, že v konaní nebolo sporné, že žalovaný v súvislosti so stavbou „Zahustenie TS a rekonštrukcia nn Diakovce“ využíval elektrické zariadenia vo vlastníctve pôvodného žalobcu s predbežným súhlasom pôvodného žalobcu s tým, že majetkovoprávne vysporiadanie malo byť dohodnuté po doriešení ZSE š.p., ako to vyplýva zo zápisu z rokovania uskutočneného medzi pôvodným žalobcom a žalovaným zo 14.12.1994. Využívanie elektrických rozvodov vo vlastníctve pôvodného žalobcu žalovaným možno vyvodiť aj z čestného vyhlásenia E.. V. J. zo 17.1.2012 a aj zo zápisu o odovzdaní a prevzatí stavby z 28.9.1995, z ktorého vyplýva, že k využitiu elektrických rozvodov vo vlastníctve pôvodného žalobcu došlo pripojením na existujúcu vzdušnú nn sieť. Z daného zápisu z 28.9.1995 vyplýva aj to, že zo strany žalovaného došlo k demontáži pôvodného transformátora. K následnému vysporiadaniu však následne napriek rokovaniam nedošlo, ako to vyplýva z listu pôvodného žalobcu žalovanému z 20.6.1996 a aj z listov žalovaného z 12.6.1997 a z 22.6.1998 adresovaných pôvodnému žalobcovi, pričom túto skutočnosť žalovaný v konaní nerozporoval. Žalobou uplatnený nárok súd kvalifikoval ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia získaného plnením bez právneho dôvodu, keďže žalovaný nedisponoval zmluvným základom (právnym titulom) pre užívanie elektrických rozvodov vo vlastníctve pôvodného žalobcu. Ak žalovaný argumentoval zápisom z rokovania zo 14.12.1994, tak z neho vyplýva len predbežný súhlas pôvodného žalobcu s tým, že žalovaný môže elektrické rozvody užívať, pričom predmetný zápis výslovne počítal s majetkovoprávnym vyrovnaním, ku ktorému však nedošlo. Žalovaný tak dlhodobo užíval cudzí majetok (majetok pôvodného žalobcu) bez toho, aby za toto užívanie cudzieho majetku poskytol jeho vlastníkovi akúkoľvek protihodnotu (t. j. užíval bezplatne cudzí majetok). Zároveň užívaním elektrických rozvodov vo vlastníctve pôvodného žalobcu žalovaný nemusel vynaložiť žiadne finančné prostriedky na zhotovenie vlastných elektrických rozvodov. V dôsledku užívania elektrických rozvodov vo vlastníctve pôvodného žalobcu bez existencie zmluvného vzťahu medzi pôvodným žalobcom a žalovaným a bez poskytnutia akéhokoľvek protiplnenia žalovaným pôvodnému žalobcovi sa žalovaný na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil.

7. V odôvodnení napadnutého rozsudku súd prvej inštancie poukázal tiež na to, že nemohol akceptovať tvrdenie žalovaného prezentované v jeho vyjadrení z 13.2.2024, že káblové vedenie sa stalo súčasťou stavby žalovaného s odkazom na znenie ustanovenia § 135b ods. 1 OZ. Jednak žalovaný na preukázanie tohto svojho tvrdenia nepredložil žiadne dôkazy, a navyše pripojenie diela žalovaného na elektrické rozvody pôvodného žalobcu (predstavujúce samostatné dielo) nie je možné považovať za spracovanie cudzej veci so súhlasom jej vlastníka. Navyše v konaní žalovaný vytrvalo ignoruje tú skutočnosť, že v zápise zo 14.12.1994 pôvodný žalobca vyslovil len predbežný súhlas s užívaním jeho veci za predpokladu budúceho majetkového vysporiadania, o ktoré zjavne žalovaný nemal reálny záujem. Rovnako tak sa žalovaný na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil získaním plnenia bez právneho dôvodu na úkor právneho predchodcu žalobcu, keď v rámci realizácie vlastného diela „Zahustenie TS a rekonštrukcia nn Diakovce“ odviezol transformátor vo vlastníctve pôvodného žalobcu bez akéhokoľvek súhlasu pôvodného žalobcu, keďže ani zápis z rokovania zo 14.12.1994 neoprávňoval žalovaného na prisvojenie si transformátora, ktorý nebol jeho vlastníctvom. Základ žalobou uplatneného nároku z tohto dôvodu vyhodnotil súd ako dôvodný.

8. Súd prvej inštancie sa ďalej vysporiadal s námietkou premlčania uplatnenou v konaní žalovaným a uviedol, že pre správne určenie právnej úpravy premlčania sú určujúce konkrétne skutkové okolnosti, od ktorých sa nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia odvíja. Právna úprava premlčania obsiahnutá v Obchodnom zákonníku sa na nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia aplikuje len vtedy, ak sa vznik samotného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia odvíja od obchodnej zmluvy, napríklad vtedy, ak ide o nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia predstavujúceho plnenie z neplatnej obchodnej zmluvy [bezdôvodné obohatenie získané plnením z neplatného právneho úkonu], ak ide o nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia z obchodnej zmluvy, ktorá zanikla (napr. v podobe uhradenia preddavku na obchodný záväzok, ktorý nebol naplnený, prípadne ak došlo k naplneniu rozvázovacej podmienky obsiahnutej v obchodnej zmluvy) [bezdôvodné obohatenie získané plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol], alebo ak jedna zmluvná strana požadovala od druhej strany s odkazom na obchodnú zmluvu plnenie vo väčšom rozsahu, než bola oprávnená požadovať [bezdôvodné obohatenie získané plnením bez právneho dôvodu]. Ak však ide o nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia získaného plnením bez právneho dôvodu v situácii, kedy pre plnenie absentoval záväzkový vzťah (t. j. prípad, o aký ide v prípade nároku žalobcu na zaplatenie sumy 50.333,13 Eur), sa na premlčanie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia aplikuje výlučne občianskoprávna úprava premlčania obsiahnutá v ustanovení § 107 OZ. Súd prvej inštancie v tejto rovine poukázal aj na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 19.7.2023, sp. zn. 2Cdo/323/2021.

9. V zmysle vyššie uvedeného preto súd prvej inštancie konštatoval, že žalovaný v konaní dôvodne namietol premlčanie žalobou uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia za obdobie pred 10.12.2001 a za obdobie od 11.12.2003 do 5.2. 2005. Podľa názoru súdu prvej inštancie je v celom rozsahu premlčaný nárok žalobcov 1/, 2/ a 3/ na vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 2.206,50 Eur ako nároku za „odňatý transformátor“. K „odňatiu“ transformátora vo vlastníctve pôvodného žalobcu žalovaným bez právneho dôvodu došlo najneskôr k 28.9.1995. Pôvodný žalobca si tento nárok uplatnil v súdnom konaní až dňa 10.12.2003, kedy bola jeho žaloba doručená súdu. V tejto časti bola žaloba podaná pôvodným žalobcom celkom zjavne po uplynutí trojročnej objektívnej premlčacej lehoty podľa ustanovenia § 107 ods. 2 OZ, ktorá uplynula uplynutím dňa 28.9.1998. Súd prvej inštancie preto nemôže akceptovať argumentáciu, ktorú prezentoval v spore ešte pôvodný žalobca (napr. v odvolaní proti skoršiemu rozsudku súdu vo veci) o desaťročnej úmyselnej premlčacej lehote, keď malo ísť o úmyselné bezdôvodné obohatenie. Samotná premlčacia lehota začala plynúť dňom vzniku bezdôvodného obohatenia, t. j. dňom prevzatia transformátora žalovaným (objektívna premlčacia lehota podľa ustanovenia § 107 ods. 2 OZ), resp. dňom, kedy sa pôvodný žalobca o bezdôvodnom obohatení dozvedel (subjektívna premlčacia lehota podľa ustanovenia § 107 ods. 1 OZ). Súd prvej inštancie tiež rozhodol, že rovnako tak je premlčaný aj nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia za užívanie elektrických rozvodov (dvoch káblov) za obdobie, ktoré predchádza dva roky podaniu žaloby, t. j. za obdobie od 1.1.1995 do 9.12.2001. Premlčaná je tiež časť nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia uplatnená zmenou žaloby z 31.1.2007 doručená súdu dňa 5.2.2007 (ktorou bol uplatnený nárok od 11.12.2003 do 30.1.2007), a to za obdobie viac ako dva roky pred doručením zmeny žaloby súdu s poukazom na znenie ustanovenia § 107 ods. 1 OZ a teda nárok za obdobie od 11.12.2003 do 4.2.2005.

10. Nepremlčaný nárok žalobcov 1/, 2/ a 3/ tak je za obdobie od 10.12.2001 do 10.12.2003 a za obdobie od 5.2.2005 do 30.1.2007. V tejto časti bol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia uplatňovaný v sume 331,93 Eur mesačne (10.000,- Sk mesačne), pričom tento základ pôvodný žalobca a ani súčasní žalobcovia 1/, 2/ a 3/ relevantným spôsobom nepreukázali. Súd prvej inštancie pri určení výšky bezdôvodného obohatenia vychádzal zo znaleckého posudku č. 01/2018 vypracovaného znalcom doc. Ing. Miroslavom Kopčom, PhD., ktorý určil obvyklú výšku ročného nájmu dvoch káblov elektrického vedenia vo vlastníctve pôvodného žalobcu do skončenia technickej životnosti v sume 1.146,- Eur, čo predstavuje sumu 95,50 Eur mesačne, pričom tieto závery znalca neboli zo strany pôvodného žalobcu rozporované a teda ich akceptoval. Žalovaný závery znaleckého posudku rozporoval, keď určená všeobecná hodnota majetku mala byť podľa jeho subjektívneho názoru v nižšej sume 12.601,- Eur, a nie v sume určenej znalcom 25.202,14 Eur. Súd prvej inštancie námietky žalovaného neakceptoval, keď závery znalca uvedené v znaleckom posudku môže hodnotiť len z hľadiska presvedčivosti a zrozumiteľnosti, pričom tieto závery znalca považuje súd za presvedčivé a zrozumiteľné. Pokiaľ ide o argumenty žalovaného, tak tieto sú podľa názoru súdu prvej inštancie v okolnostiach rozhodovaného sporu nepoužiteľné. Argumentácia žalovaného (jeho námietky voči znaleckému posudku) mala zohľadňovať okolnosti rozhodovaného sporu a samotný predmet sporu. Navyše koeficient kPD - ktorý spochybňuje žalovaný - predstavuje dopyt po hodnotenom majetku na trhu a využiteľnosti v podnikateľskej činnosti, a teda vyjadruje dopyt po dvoch kábloch elektrického vedenia na trhu (ktorým je Slovenská republika) a využiteľnosť týchto káblov v podnikateľskej činnosti, čo v celom rozsahu nekorešponduje s jednotlivými námietkami žalovaného. Podľa názoru súdu prvej inštancie, tieto námietky žalovaného nemajú konkrétnu súvislosť s rozhodovaným sporom a s nárokom, ktorý je žalobcami 1/, 2/ a 3/ uplatňovaný v tomto súdnom konaní. Navyše aj argumentácia žalovaného o tom, že vek káblového vedenia NN presiahol dobu jeho technickej životnosti, ktorou odôvodňoval použitie nižšieho koeficientu, než koeficientu použitého znalcom, nezodpovedá nároku uplatňovaného žalobcami 1/, 2/ a 3/. Žalovaný buď opomína, alebo vyslovene ignoruje tú skutočnosť, že predmetom tohto konania je nárok za užívanie dvoch káblov elektrického vedenia za prvú polovicu životnosti tohto vedenia, a preto tieto námietky žalovaného nemôže súd pri svojom rozhodovaní zohľadniť. Okrem toho platí, že pre relevantné spochybnenie záverov znaleckého posudku nepostačujú všeobecné a ničím nepodložené námietky žalovaného, naopak bolo povinnosťou žalovaného navrhnúť alebo predložiť hodnoverné dôkazné návrhy, ktoré by mohli spôsobiť, aby súd neprihliadal na závery znalca, čo si však žalovaný nespĺnil s poukazom na § 185 ods. 1 z. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Žalovaný síce v konaní predložil rozsudok Okresného súdu Bratislava I z 5.4.2023, č. k. 37Cb/208/2015-311, ktorý mal podporovať jeho argumentáciu, avšak vo veci konajúci súd nie je predmetným rozsudkom žiadnym spôsobom viazaný, keďže predmetný rozsudok podľa tvrdenia žalovaného nie je právoplatný. Okrem toho v konaní vedenom pod sp. zn. B1-37Cb/208/2015 bol predmetom posudzovania iný nárok žalobcov 1/, 2/ a 3/ (nárok za iné obdobie), pre hodnotenie ktorého nemusia platiť tie isté východiská, ako pre aktuálne posudzovaný nárok. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie uzatvára, že nie je pri svojom rozhodovaní žiadnym spôsobom viazaný skutkovými závermi, resp. skutkovými zisteniami iného sudcu vyslovenými v inom - navyše právoplatne neskončenom - konaní. V prípade žalovaným predloženého znaleckého posudku č. 41/2014 vypracovaného znalcom Ing. Miroslavom Lončíkom súd prvej inštancie uviedol, že na tento znalecký posudok nemohol pri svojom rozhodovaní prihliadať, keďže ho vyhodnotil ako nepoužiteľný pre rozhodnutie v spore, pretože tento znalecký posudok neobsahuje povinnú náležitosť podľa ustanovenia § 17 ods. 4 písm. f/ v spojení s ods. 6 zákona č. 382/2004 Z. z., v podobe znaleckej doložky, keďže tento posudok neobsahuje vyhlásenie znalca o tom, že si je vedomý následkov vedome nepravdivého znaleckého posudku.

11. Pokiaľ ide o samotný nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v nepremlčanej časti pri zohľadnení mesačnej sadzby 95,50 Eur, ten považuje za dôvodný za rok 2001 - za obdobie od 10. decembra 2001 do 31. decembra 2001 v celkovej sume 67,77 Eur [21 dní z celkom 31 dní pri mesačnej (31 dňovej) sadzbe 95,50 Eur]; za rok 2002 - v celkovej sume 1.146,- eur; za rok 2003 - za obdobie od 1. januára 2003 do 30. novembra 2003 (11 mesiacov x 95,50 Eur) a za obdobie od 1. decembra 2003 do 10. decembra 2003 [10 dní z celkom 31 dní pri mesačnej (31 dňovej) sadzbe 95,50 Eur] v celkovej sume 1.081,31 Eur; za rok 2005 - za obdobie od 5. februára 2005 do 28. februára 2005 [24 dní z celkom 28 dní pri mesačnej (28 dňovej) sadzbe 95,50 Eur] a za obdobie od 1. marca 2005 do 31. decembra 2005 (10 mesiacov x 95,50 Eur) v celkovej sume 1.033,44 Eur; za rok 2006 - v celkovej sume 1.146,- Eur a za rok 2007 - za obdobie od 1. januára 2007 do 30. januára 2007 [30 dní z celkom 31 dní pri mesačnej (31 dňovej) sadzbe 95,50 Eur] v celkovej sume 92,41 Eur. Za dôvodný vyhodnotil súd prvej inštancie na základe vyššie uvedeného nárok žalobcov 1/, 2/ a 3/ v sume 4.566,93 Eur. V prevyšujúcej časti naopak

vyhodnotil nimi uplatňovaný nárok ako nedôvodný, či už pre jeho premlčanie, alebo pre nedôvodnosť výšky uplatňovaného bezdôvodného obohatenia v nepremilčanej časti.

12. Predmetom konania je aj nárok na zaplatenie úroku z omeškania s poukazom na poslednú pripustenú zmenu žaloby, keď za užívanie káblov žalovaným si pôvodný žalobca (a teraz žalobcovia 1/, 2/ a 3/) uplatňoval úrok z omeškania v celkovej sume 42.502,06 Eur, ktorý bol vyčíslený za obdobie od 1.1.1995 do 30.1.2007, a za „odňatý“ transformátor úrok z omeškania v sume 1.952,72 Eur, ktorý vyčíslený za obdobie od 1.1.1995 do 30.1.2007. Tento nemohol súd prvej inštancie žalobcom 1/, 2/ a 3/ priznať, keďže istina, z ktorej si žalobcovia 1/, 2/ a 3/ nárok na zaplatenie úroku z omeškania uplatnili, bola v celom rozsahu premlčaná. Keďže bola istina premlčaná v celom rozsahu, je premlčaný v celom rozsahu aj nárok na úrok z omeškania, a preto nemôže súd prvej inštancie priznať žalobcom 1/, 2/ a 3/ nárok na úrok z omeškania z premlčanej istiny.

13. V súvislosti s nárokom na zaplatenie úroku z omeškania z bezdôvodného obohatenia vzniknutého v súvislosti s užívaním dvoch káblov elektrického vedenia súd uvádza, že je nutné rozlišovať medzi vznikom bezdôvodného obohatenia, splatnosťou bezdôvodného obohatenia a omeškaním s vydaním bezdôvodného obohatenia, čo však pôvodný žalobca nezohľadňoval, keďže nárok na úrok z omeškania s poukazom na predložené vyčíslenie si pôvodný žalobca uplatňoval už odo dňa vzniku bezdôvodného obohatenia, čo však považuje súd prvej inštancie za nesprávne. Pri určení, kedy sa žalovaný mohol dostať do omeškania s plnením bezdôvodného obohatenia je významné znenie ustanovenia § 563 OZ. Z tohto dôvodu pre splatnosť (a následne omeškanie) bolo nevyhnutné, aby pôvodný žalobca vyzval žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia. V nepremilčanej časti nebolo v konaní preukázané, že by pôvodný žalobca vyzval žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia, a teda za výzvu na plnenie je nutné považovať deň doručenia žaloby žalovanému (16.5.2005), a teda v súlade s ustanovením § 563 OZ nastala splatnosť pôvodnou žalobou z 27.11.2003 uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia v nepremilčanej časti za obdobie časti roku 2001, roku 2002 a časti roku 2003, a v časti zodpovedajúcej výške bezdôvodného obohatenia určenej znaleckým posudkom č. 01/2018 vypracovaným znalcom doc. Ing. Miroslavom Kopčom, PhD., t. j. v sume 2.295,08 Eur dňa 17.5.2005. Nasledujúci deň, 18.5.2005, sa žalovaný dostal do omeškania s vydaním bezdôvodného obohatenia v sume 2.295,08 Eur, a od tohto dňa vzniklo pôvodnému žalobcovi (a v súčasnosti žalobcom 1/, 2/ a 3/) právo požadovať úrok z omeškania. Žalovaný je povinný uhradiť žalobcom 1/, 2/ a 3/ úrok z omeškania z dlžnej sumy 2.295,08 Eur podľa ustanovenia § 517 ods. 2 OZ v spojení s § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom do 31.12.2008 vo výške platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. K 18.5.2005 bola výška úroku z omeškania v sadzbe 6% ročne. Pôvodný žalobca si uplatnil nárok na zaplatenie úroku z omeškania do 30.1.2007, a preto je žalovaný povinný zaplatiť žalobcom 1/, 2/ a 3/ úrok z omeškania vo výške 6% ročne zo sumy 2.295,08 Eur od 18.5.2005 do 30.1.2007, t. j. v sume 235,04 Eur. Zo sumy bezdôvodného obohatenia za obdobie časti roku 2005, roku 2006 a časti roku 2007 nemohol súd žalobcom 1/, 2/ a 3/ úrok z omeškania priznať, keďže tento nárok bol zo strany pôvodného žalobcu uplatnený zmenou žaloby doručenou súdu dňa 5. februára 2007, pričom nebolo preukázané, že by v súvislosti s týmto nárokom zaslal žalobca žalovanému kvalifikovanú výzvu na vydanie bezdôvodného obohatenia. Preto pri aplikácii ustanovenia § 63 OZ sa mohol žalovaný dostať do omeškania s vydaním bezdôvodného obohatenia v tejto časti až po doručení zmeny žaloby žalovanému. Keďže si v tejto časti pôvodný žalobca uplatňoval nárok na zaplatenie úroku z omeškania len za obdobie do 30.1.2007, na strane žalobcov 1/, 2/ a 3/ nárok na zaplatenie úroku z omeškania zo sumy uplatnenej zmenou žaloby doručenou súdu dňa 5.2.2007 nevznikol (v uplatnenom období nebol žalovaný v omeškaní s vydaním bezdôvodného obohatenia za roky 2005, 2006 a 2007). V tejto časti je nárok žalobcov 1/, 2/ a 3/ na zaplatenie úroku z omeškania v celom rozsahu nedôvodný. Vzhľadom na závery vyslovené vyššie uložil súd prvej inštancie žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcom 1/, 2/ a 3/ istinu 4.566,93 Eur a úrok z omeškania 235,04 Eur a v prevyšujúcej časti súd prvej inštancie žalobcu 1/, 2/ a 3/ ako nedôvodnú zamietol.

14. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 2 v spojení s ustanoveniami § 262 ods. 1 a § 396 ods. 3 CSP tak, že nárok na náhradu trov konania pomerne rozdelil. Žalobcovia 1/, 2/ a 3/ boli úspešní zaokrúhlene v časti 5% uplatneného nároku (v sume 4.798,57 Eur zo sumy 94.412,48 Eur) a žalovaný bol úspešný zaokrúhlene v časti 95% uplatneného nároku (v sume 89.613,91 Eur zo sumy 94.412,48 Eur). Z tohto dôvodu súd priznal žalovanému voči žalobcom 1/, 2/ a 3/ nárok na náhradu trov celého konania vo výške 90% (95% - 5%).

15. Proti napadnutému rozsudku v celom rozsahu, podal žalobca 1/ odvolanie, ktoré odôvodňuje podľa § 365 ods. 1 písm. d), písm. f) a písm. h) CSP a navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie alebo, aby vo veci sám rozhodol. Žalobca 1/ vo svojom odvolaní dôvodil tým, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil právne vec v neprospech žalobcov, keď posudzoval premlčanie a premlčaciu lehotu podľa Občianskeho zákonníka a poukázal na § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka. Strany sporu sú podnikatelia, čo je možné dokázať aj listinnými prílohami doloženými do konania. Žalobca poukázal na rozsudok NS ČR sp. zn. 32 Odo 861/2001 a dodal, že nie je možné pochybovať o tom, že sa nejedná o občianskoprávny vzťah, ale naopak o obchodnoprávny vzťah, pričom boli splnené všetky podmienky, keď bezdôvodné obohatenie vzniklo zo záväzkového vzťahu, ktorý mal priamy súvis s podnikateľskou činnosťou žalovaného. Žalobca 1/ ďalej uviedol, že nie je možné súhlasiť s určením premlčacej doby tak, ako to vyhodnotil súd prvej inštancie s odvolaním sa v prípade transformátora, poukazujúc na to, že žalobca a žalovaný sa tiež v Zápise o súhlase dohodli o majetkovoprávnom vysporiadaní. Tento zápis o súhlase predstavuje okrem iného dohodu o majetkovoprávnom vysporiadaní s naformulovanou odkladacou podmienkou, ku ktorej došlo až 1.11.2001, pričom žalobca sa o uvedenom reálne dozvedel až neskôr. V prípade nároku viažuceho sa na transformátor teda nemohla objektívna premlčacia doba začať plynúť skôr, ako 2.11.2001. Žalobca nemohol v tom čase ešte vedieť, že žalovaný uvedeným nedisponuje a tento mu nakoniec nevydá ani nezaplatí, pretože o tejto informácii sa dozvedel až počas konania. Uvedené je možné aplikovať rovnako aj na ďalšie nároky, pričom žalobca z dôvodu prebiehajúcich rokovaní a komunikácie so žalovaným nemohol mať reálnu vedomosť na základe skutkových okolností o tom, že k dohode a plneniu zo strany žalovaného nakoniec nepríde. Z hľadiska začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby je, podľa žalobcu 1/, rozhodujúci okamžik, kedy sa oprávnený dozvedel o skutkových okolnostiach.

16. Na odvolanie žalobcu 1/ reagoval žalovaný, ktorý svojim podaním zo dňa 17.6.2024 uviedol, že žalobca 1/ v odvolaní neuvádza argumentáciu týkajúcu sa ďalších žalobných dôvodov než, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil vec v prípade posúdenia premlčacej doby podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a začatie plynutia subjektívnej premlčacej lehoty. Z odvolania, podľa žalovaného, nie je zrejmé, na základe čoho sa žalobca domnieva, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo k akým nesprávnym skutkovým zisteniam mal súd dospieť. V odvolaní žalobca uvádza argumentáciu len k žalobnému dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Keďže podľa § 365 ods. 3 Civilného sporového poriadku, uplynutím lehoty na podanie odvolania stráca odvolateľ možnosť meniť a dopĺňať odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie, žalovaný má za to, že odvolanie bolo podané len z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP). Žalovaný sa preto vyjadril len k žalobcom namietanému nesprávnemu právnomu posúdeniu veci a uviedol, že podľa žalovaného súd prvej inštancie správne posúdil, že premlčanie bezdôvodného obohatenia získaného plnením bez právneho dôvodu, keďže žalovaný nedisponoval zmluvným základom (právnym titulom) pre užívanie veci, sa spravuje ustanovením Občianskeho zákonníka a poukázal na nález Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 214/04. Nemožno súhlasiť s tvrdením žalobcu, že bezdôvodné obohatenie vzniklo zo záväzkového vzťahu, ktorý má priamy súvis s podnikateľskou činnosťou. Bezdôvodné obohatenie, ktoré vzniklo neoprávneným užívaním cudzej veci, je naopak prospech získaný bez akéhokoľvek právneho dôvodu a teda aj bez akéhokoľvek obchodného záväzkového vzťahu. Rovnako ako bezdôvodné obohatenie, tak aj premlčanie bezdôvodného obohatenia (ak nejde o vydanie plnenia z neplatnej zmluvy) sa spravuje Občianskym zákonníkom, pretože Obchodný zákonník neobsahuje špeciálnu právnu úpravu. V prípade začiatku plynutia subjektívnej premlčacej lehoty, žalovaný uviedol, že podľa žalobcu 1/ subjektívna vedomosť oprávneného o tom, že na jeho úkor sa niekto bezdôvodne obohatil, a o tom, v prospech koho k tomuto obohateniu došlo, musí byť skutočná. Z predložených dôkazov vyplýva, že vedomosť o vzniku bezdôvodného obohatenia z titulu užívania Transformátora či Káblového vedenia NN a o osobe, ktorá sa bezdôvodne obohatila, bola zo strany žalobcu skutočná omnoho skôr ako v roku 2001. Nemožno totiž zamieňať znalosť skutkových okolností a predpoklad dohody o konečnom majetkovoprávnom usporiadaní. Žalobca 1/ tiež v odvolaní uvádza, že napriek rokovaniam, k uzatvoreniu zmluvy o majetkovoprávnom usporiadaní nakoniec nedošlo. Nedošlo teda k novácii záväzku a novému plynutiu premlčacej lehoty. Žalovaný sa v zásade stotožňuje so skutkovými zisteniami, právnym posúdením i samotným výrokom napadnutého rozsudku. Nestotožňuje sa len so záverom súdu prvej inštancie o použití koeficientu dopytu, ktorý bol použitý v rozpore s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 492/2004 Z.z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku v znení neskorších predpisov. V záujme urovnania sporu však odvolanie proti rozsudku nepodal.

Vo všeobecnosti žalovaný považuje napadnutý rozsudok vo výroku za vecne správny a navrhuje odvolaciemu súdu, aby rozsudok potvrdil.

17. Žalobca doručil súdu odvoláciu dupliku zo dňa 8.7.2024, v ktorej uviedol, že návrh kúpnej ceny uvedený v dohode, ktorý vychádza zo znaleckého posudku Ing. Miroslava Kopču, PhD., kde sa uvádza odplata za užívanie NN káblového vedenia, a to za celé aj premlčané obdobie jeho užívania, je cena uvedená len za jedno káblové vedenie. Žalovaný však po celý čas užíva dve NN káblové vedenia v plnom rozsahu. Z toho vyplýva cena výšky nájomného 1.146,- Eur x 28 rokov. Uvedené predstavuje celkovú sumu vo výške 32.088,- Eur. Všeobecná hodnota majetku bola pritom stanovená znalcom vo výške 12.601,- Eur. V predmetnej dohode na urovanie, ktorú zasielal žalovaný taktiež chýba vyrovnanie za odňatý transformátor, ktorý bol naposledy vo faktickej držbe žalovaného, pričom tento uvedený transformátor odniesol na žalobcom neznáme miesto. V prípade dohody o urovaní rovnako tak nie sú riešené náklady, ktoré žalobcom v rámci konania počas celých rokov vznikli, pričom sa nejedná o nezanedbateľnú čiastku a žalobcovia poukazujú na skutočnosť, že ak by žalovaný mal záujem riešiť vec od počiatku mimosúdnou dohodou, k týmto nákladom by zo strany žalobcov neprišlo.

18. Na toto vyjadrenie žalobcov reagoval žalovaný, ktorý svojim podaním zo dňa 12.8.2024 uviedol, že tvrdenie žalobcov, že sa v znaleckom posudku Ing. Miroslava Kopču, PhD., uvádza odplata za užívanie len jedného káblového vedenia, nie je pravdivé. Zo znaleckého posudku jednoznačne vyplýva, že predmetom znaleckého posudku boli dva káble nízkeho napätia, každý o dĺžke 477 m. Žalovaný v tomto podaní ďalej citoval ďalšie časti uvedeného znaleckého posudku, ktoré svedčia o tomto jeho tvrdení. Žalovaný tiež dodal, že žalobcovia správne postrehli, že „odňatý“ transformátor 400 kVa v.č. 242882 nie je predmetom vyrovnania z dôvodu, že počas konania žalobca nepreukázal, že transformátor žalovaný prevzal a užíval. Žalobcovia nepreukázali ani to, že predmetný transformátor bol presunutý zo zrušenej transformačnej stanice č. 4 do novovybudovanej transformačnej stanice č. 2. Rovnako zo znaleckého posudku č. 5/2003 vypracovaného Ing. Smolom dňa 25.7.2003 vyplýva, že transformátor nebol pri jeho vypracovaní obhliadnutý, nakoľko sa v obhliadanej lokalite nenachádzal. Z doterajšieho dokazovania v súdnych sporoch vyplýva, že žalobcom uplatnený nárok za využívanie transformátora nie je dôvodný alebo je premlčaný.

19. Žiadne ďalšie vyjadrenia neboli vo veci súdu doručené.

20. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal vec v zmysle § 379 a § 380 ods. 1 CSP v medziach daných rozsahom a dôvodom odvolania bez nariadenia pojednávania, pričom termín verejného vyhlásenia rozsudku bol v súlade s § 219 ods. 3 CSP oznámený na úradnej tabuli a na webovej stránke Krajského súdu v Bratislave v zákonnej lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením dňa 10.9.2025. Po oboznámení sa s obsahom spisu súdu prvej inštancie a odvolaním žalobcu 1/ došiel odvolací súd k záveru, že napadnutý rozsudok je v napadnutom rozsahu vecne správny.

21. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

22. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

23. Pri rozhodovaní o odvolaní bol odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (§ 379 CSP, § 380 ods. 1 CSP). Žalovaný odôvodnil nesprávnosť napadnutého rozhodnutia dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. d, f, a h) CSP a mal za to, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil právne vec v neprospech žalobcov, keď posudzoval premlčanie a premlčaciu lehotu podľa Občianskeho zákonníka, poukázal na § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka a na to, že strany sporu sú podnikatelia a boli splnené všetky podmienky na vznik bezdôvodného obohatenia zo záväzkového vzťahu, ktorý mal priamy súvis s podnikateľskou činnosťou žalovaného.

24. Bezdôvodné obohatenie upravuje Občiansky zákonník (§ 451 a nasl.) a Obchodný zákonník obsahuje len ustanovenia o premlčaní (§ 387 a nasl.), ktoré sa uplatnia pri právach vyplývajúcich zo záväzkových vzťahov podriadených Obchodnému zákonníku. Kľúčové bolo teda posúdiť, či ide v danom spore o obchodnoprávny alebo občianskoprávny záväzok. Nárok žalobcu v tomto prípade má svoj základ

priamo v zákone (§ 451 OZ), nejde o obchodnoprávny záväzkový vzťah založený na zmluve. Premlčacia lehota sa preto spravuje

§ 107 OZ a nie Obchodným zákonníkom a nároky z bezdôvodného obohatenia sa spravujú Občianskym zákonníkom. Dôvodom je, že ide o záväzok zo zákona, nie zo zmluvy. Prvostupňový súd sa teda vo vzťahu k odvolacej námietke správne vysporiadal s tým, že ak ide o nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia získaného plnením bez právneho dôvodu v situácii, kedy pre plnenie absentoval záväzkový vzťah (t. j. prípad, o aký ide v prípade nároku žalobcu na zaplatenie sumy 50.333,13 Eur), sa na premlčanie nároku aplikuje výlučne občianskoprávna úprava premlčania obsiahnutá v ustanovení § 107 OZ. Ani skutočnosť, že účastníkmi sporu o vydanie bezdôvodného obohatenia sú podnikatelia, nemení povahu záväzku. Nejde o obchodnoprávny záväzok, ale o záväzok zo zákona, pričom štvorročná premlčacia lehota podľa Obchodného zákonníka by sa uplatnila len vtedy, ak by bezdôvodné obohatenie vzniklo priamo v súvislosti s obchodnoprávnym záväzkom (napr. zmluva o dodávke energií). Vo veci neoprávneného využívania transformátora však právny základ v zmluve chýba. Súd prvej inštancie ustálil správny záver o potrebe posudzovania uplatnenej námietky premlčania v zmysle právnej úpravy inštitútu premlčania obsiahnutej v Občianskom zákonníku a v tomto smere správne konšatoval subjektívnu 2-ročnú a objektívnu 3-ročnú lehodu (resp. 10-ročnú pri úmyselnom obohatení). K „odňatiu“ transformátora vo vlastníctve pôvodného žalobcu žalovaným bez právneho dôvodu došlo najneskôr k 28.9.1995. Pôvodný žalobca si tento nárok uplatnil v súdnom konaní až dňa 10.12.2003, kedy bola jeho žaloba doručená súdu. V tejto časti bola žaloba podaná pôvodným žalobcom celkom zjavne po uplynutí trojročnej objektívnej premlčacej lehoty podľa ustanovenia § 107 ods. 2 OZ, ktorá uplynula uplynutím dňa 28.9.1998. Argumentácia, ktorú prezentoval v spore ešte pôvodný žalobca (napr. v odvolaní proti skoršiemu rozsudku súdu vo veci) o desaťročnej úmyselnej premlčacej lehote, keď malo ísť o úmyselné bezdôvodné obohatenie je nedôvodná. Samotná premlčacia lehota začala plynúť dňom vzniku bezdôvodného obohatenia, t. j. dňom prevzatia transformátora žalovaným (objektívna premlčacia lehota podľa ustanovenia § 107 ods. 2 OZ), resp. dňom, kedy sa pôvodný žalobca o bezdôvodnom obohatení dozvedel (subjektívna premlčacia lehota podľa ustanovenia § 107 ods. 1 OZ).

25. Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že žalovaný v odvolaní poukázal iba na nesprávnu aplikáciu občianskeho zákonníka pri posúdení premlčacej lehoty, inou relevantnou odvolacou argumentáciou nespochybnil správnosť záverov súdu prvej inštancie ani nerozvinul iné odvolacie dôvody spôsobom, ktorý by nasvedčoval nesprávnosti tak skutkových ako i právnych záverov súdu prvej inštancie. Odvolací súd viazaný odvolacími dôvodmi v zmysle § 380 CSP dospel k záveru, že v merite veci je rozhodnutie súdu prvej inštancie vecne správne, súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie v merite, dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne posúdil. Dôkazný stav zistený súdom prvého stupňa poskytol spoľahlivý a nepochybný záver pre podstatné a rozhodné skutočnosti v danej sporovej právnej veci a preto rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

26. Podľa § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

27. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

28. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

29. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP, keďže žalovaný bol v odvolacom konaní úspešný, odvolací súd mu priznal voči žalobcovi 1/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške trov tohto odvolacieho konania podľa § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

30. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2, veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).